FIŞA DISCIPLINEI

CULTURĂ ŞI CIVILIZAŢIE

Anul universitar 2026–2027

1. Date despre program

1.1. Instituţia de învăţământ superior	Universitatea Babeş-Bolyai Cluj-Napoca
1.2. Facultatea	Facultatea de Geografie
1.3. Departamentul	Departamentul de Geografie Umană şi Turism
1.4. Domeniul de studii	Geografie
1.5. Ciclul de studii	Licenţă
1.6. Programul de studii / Calificarea	Geografia Turismului (la Bistriţa)
1.7. Forma de învăţământ	Cu frecvenţă

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	**Cultură şi civilizaţie**			Codul disciplinei	**GLR2204**
2.2. Titularul activităţilor de curs	Şef lucr. dr. Lia-Maria Cioanca				
2.3. Titularul activităţilor de seminar	Şef lucr. dr. Lia-Maria Cioanca				
2.4. Anul de studiu	2	2.5. Semestrul	3	2.6. Tipul de evaluare	Colocviu
2.7. Regimul disciplinei	Opţional	2.8. Tipul disciplinei		Disciplină de specializare (DS)	

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităţilor didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	3	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar/ laborator/ proiect	1
3.4. Total ore din planul de învăţământ	42	din care: 3.5. curs	28	3.6 seminar/laborator	14
Distribuţia fondului de timp pentru studiul individual (SI) şi activităţi de autoinstruire (AI)					**ore**
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie şi notiţe (AI)					14
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate şi pe teren					14
Pregătire seminare/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii şi eseuri (mai mare sau egal cu nr. total ore prevăzut în calendarul disciplinei pentru temele de control)					21
Tutoriat (consiliere profesională)					3
Examinări					3
Alte activităţi (transmitere proiecte de lucru)					3
3.7. Total ore studiu individual (SI) şi activităţi de autoinstruire (AI)				**58**	
3.8. Total ore pe semestru				**100**	
3.9. Numărul de credite				**4**	

4. Precondiţii (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	Cunoştinţele însuşite prin aprofundarea conţinuturilor predate în cadrul disciplinelor Geografia generală a turismului facilitează înţelegerea şi accesibilitatea temelor propuse, iar în subsidiar, cursanţii îşi vor consolida baza conceptuală operaţională prin activarea şi valorificarea fondului informaţional preexistent.
4.2. de competenţe	Continuitatea valorificării aplicative a cunoştinţelor dobândite permite o parcurgere graduală a capitolelor, în strânsă relaţie cu tematica disciplinelor anterior studiate.

5. Condiţii (acolo unde este cazul)

5.1. de desfăşurare a cursului	Sală dotată cu calculator, videoproiector / tablă interactivă şi software adecvat (MS Office, internet); hartă murală.
5.2. de desfăşurare a seminarului/ laboratorului	Sală dotată cu calculator, videoproiector / tablă interactivă şi software adecvat (MS Office, internet); hartă murală.

6.1. Competenţele dobândite în urma absolvirii programului de studii (se preiau din planul de învăţământ)[1]

Competenţe profesionale	
Codul competenţei	**Competenţă**
CP5	Competenţe esenţiale pentru industria turismului local şi regional: oferă însoţire şi asistenţă turistică; organizează vizite la obiective turistice; crează conţinut de specialitate utilizând argumente ştiinţifice; furnizează informaţii pentru public şi clienţi; elaborează şi aplică strategii de dezvoltare a turismului pentru firme, ONG-uri, autorităţi publice şi destinaţii de turism; identifică, estimează şi ierarhizează valoarea atractivă a resurselor turistice (ESCO 2632.5 Geograf/geografie/zone geografice relevante pentru turism/călătorii, turism şi timp liber/resurse turistice ale unei destinaţii pentru dezvoltare şi industria turismului local).
CP6	Competenţe de nişă pentru industria turismului local şi regional: cunoaşte caracteristici ale peisajelor şi manifestărilor locale, cazare, baruri şi restaurante şi activităţi recreative; concepe, realizează şi diseminează materiale de comunicare în turism, expune/publică/ partajează prezentări audiovizuale; oferă îndrumare şi comentarii relevante la locul de desfăşurare al activităţilor turistice; elaborează concepte de amenajare turistică; integrează turismul în proiecte de dezvoltare locală şi regional. (ESCO 2632.5 Geograf/geografie/zone geografice relevante pentru turism/călătorii, turism şi timp liber/resurse turistice ale unei destinaţii pentru dezvoltare şi industria turismului local).

6.2. Rezultatele învăţării specifice programului de studii (se preiau din planul de învăţământ)[2]

Rezultatele învăţării vizate prin disciplină		
Codul competenţei	**Cunoştinţe şi înţelegere (Knowledge and understanding)**	**Abilităţi academice specifice (Specific academic skills)**
CP5, CP6	18. Studentul/absolventul analizează, explică şi evaluează caracteristicile turismului local şi regional.	18. Studentul/absolventul identifică, descrie şi explică specificul trăsăturilor geografice şi culturale ale unei regiuni; îmbogăţeşte patrimoniul turistic al unei regiuni cu elemente noi; concepe, realizează şi diseminează materiale de comunicare în turism, expune/publică/ partajează prezentări audiovizuale.
CP5, CP6	19. Studentul/absolventul identifică, explică şi operaţionalizează activităţile turistice locale.	19. Studentul/absolventul oferă îndrumare şi comentarii relevante la locul de desfăşurare a activităţilor turistice; elaborează concepte de amenajare turistică; integrează turismul în proiecte de dezvoltare locală şi regională; dezvoltă şi operaţionalizează relaţiile între diverşi actori în turism (stakeholderi).

[1] Se vor prelua din Planul de învăţământ al programului de studii acele competenţe profesionale şi/sau transversale la dezvoltarea cărora contribuie disciplina pentru care se elaborează fişa disciplinei. Pentru fiecare competenţă se va prelua întregul enunţ, inclusiv codul competenţei, cu formularea care apare în planul de învăţământ, fără modificări. Dacă nu se preia nici o competenţă din oricare din cele două categorii, se şterge linia din tabel aferentă acelei categorii.

[2] Se menţionează rezultatele învăţării specifice programului de studiu la dezvoltarea cărora contribuie disciplina pentru care se elaborează fişa. Enunţurile, preluate fără modificări din Planul de învăţământ în funcţie de tipul disciplinei (DF/DS/DC) se trec în dreptul competenţei asociate.

7. Rezultatele învăţării specifice disciplinei (derivate de fiecare titular de disciplină din grila competenţelor şi a rezultatelor învăţării la nivel de program de studii)

Cunoştinţe şi înţelegere (Knowledge and understanding)
1. Defineşte conceptele de cultură, civilizaţie şi aculturaţie şi explică relaţiile dintre ele.
2. Compară marile civilizaţii şi identifică similitudini şi particularităţi în raport cu spaţiul geografic şi evoluţia istorică.
3. Explică rolul tradiţiilor, religiilor şi rutelor culturale în formarea patrimoniului şi a atractivităţii turistice.
4. Analizează relaţiile dintre diversitatea culturală, identitatea comunităţilor şi valorificarea turistică a patrimoniului.
Abilităţi academice specifice (Specific academic skills)
1. Selectează şi organizează informaţii documentare pentru prezentarea patrimoniului cultural al unei regiuni sau comunităţi.
2. Realizează o analiză comparativă a unor tradiţii, practici religioase sau forme de patrimoniu din civilizaţii diferite.
3. Elaborează şi prezintă un studiu de caz despre un traseu cultural, un oraş istoric sau un loc de pelerinaj, argumentând valoarea sa turistică.
4. Formulează comentarii de interpretare a patrimoniului adaptate contextului cultural, utilizând un limbaj respectuos faţă de comunităţile prezentate.

8. Conţinuturi

8.1 Curs	**Metode de predare - învăţare**	**Observaţii[3]**
1. Registre ale procesului de aculturaţie. De la geneza Civilizaţiilor Superioare (Bizantină, Bactriană ş.a.) la habitudini cotidiene de sorginte ritualică, magică, eclesiastică, laică	Expunerea interactivă, dezbaterea	2 ore
2. Trasee culturale Sud-Nord, sau „jocul" centrelor şi periferiilor. O radiografie cronologică spaţială şi de evoluţie pe urmele civilizaţiilor minoică – elenistică – romanică – merovingiană – carolingiană – islamică – bizantină – occidental-feudală şi premodernă	Expunerea, prelegerea orală, modelarea, demonstraţia	2 ore
3. Puncte de vedere privind reabilitarea Evului Mediu sau „vârstele eroice" ale turismului feudal (sec. X-XIII). Valori culturale şi de civilizaţie, cu impact în progradarea turismului urban	Expunerea, modelarea, demonstraţia, documentarea pe internet, studiul de caz, proiecţii PPT	2 ore
4. Mari Imperii (Roman, Mongol...) în avangarda geografiei circulaţiei	Expunerea, modelarea, demonstraţia, dezbaterea, documentarea pe internet	2 ore
5. Erudiţie şi filosofie religioasă în Geografia Sacră a „Orientului Profund"	Expunerea, modelarea, problematizarea, observaţia individuală, demonstraţia	2 ore
6. Iudaismul, Creştinismul şi Islamismul, între „trunchiul" comun şi individualităţile dezvoltate	Expunerea, analiza unor documente de urbanism, proiecţii PPT, dezbaterea	4 ore
7. Similitudini şi deosebiri între civilizaţiile funerare ale Egiptului Faraonic şi cele Precolumbiene	Expunerea, modelarea, demonstraţia, documentarea pe internet, proiecţii PPT	2 ore
8. Cultura iudaică, factor primordial de fluidizare a valorilor universale	Expunerea, modelarea, demonstraţia, documentarea pe internet, studiul de caz, proiecţii PPT	2 ore

[3] De exemplu aspecte organizatorice, recomandări pentru studenţi, aspecte specifice legate de curs/seminar cum ar fi invitarea unor practicieni în domeniu etc.

9. Simbolistică universală şi transcendenţă în geografia mentală. Superstiţii, cutume, ritualuri, elemente apotropaice, credinţe ancestrale etc	Expunerea, dezbaterea	4 ore
10. Spaţiul Carpato-Danubiano-Balcanic între Orient şi Occident, Studiu de antropologie culturală stratigrafică	Expunerea, dialogul, dezbaterea	4 ore
11. Masă rotundă. Metoda asaltului de idei	Expunerea interactivă	2 ore

Bibliografie

1. Annoscia, G. (2002), Enciclopedia religiilor (Zen, Iduaism, Islam, Creştinism, Voodoo, Secte, Buddhism, Secularizare, New Age), Ed. Pro Editură şi Tipografie, Bucureşti
2. Bodocan, V. (1998), Geografie politică, Ed. Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca
3. Djuvara, N. (2006), Între Orient şi Occident. Ţările Române la începutul epocii moderne, Ed. Humanitas, Bucureşti
4. Djuvara, N. (2006), Civilizaţii şi tipare istorice. Un studiu comparat al civilizaţiilor, Ed. Humanitas, Bucureşti
5. Djuvara, N. (2007), Thocomenius – Negru-Vodă. Un voievod de origine Cumană la începuturile Ţării Româneşti, Ed. Humanitas, Bucureşti
6. Drâmba, O. (1992), Istoria culturii şi civilizaţiei, vol. I--X – Ediţie definitivă, Ed. Westfolia, Ed. Saeculum. I.O., Bucureşti
7. Durant, A., Durant, V. (2002-2007), Civilizaţii istorice (vol. I - XVII), Ed. Prietenii cărţii, Bucureşti
8. Eliade, M. (2007), Tratat de istorie a religiilor, Ed. Humanitas, Bucureşti (2007)
9. Geiss, I. (2000), Istoria lumii din preisorie până în anul 2000, Ed. All Educational, Bucureşti
10. Hayoun, M. R. (1998-1999), O istorie intelectuală a iudaismului. Luminile de la Cordoba la Berlin, vol I - II, Ed. Hasefer, Bucureşti
11. Johnson, P. (2005), O istorie a evreilor, Ed. Hasefer, Bucureşti
12. Niemiirower, J. I. (2005), Iudaismul, Ed. Hasefer, Bucureşti
13. Pecican, O. (2003), Originile istorice ale regionalismului românesc, vol II, Ed. Etnograph, Cluj-Napoca
14. Pecican, O. (2006), Între cruciaţi şi tătari, Ed. Limes, Cluj-Napoca
15. Pecican, O. (2007), Troia, Veneţia, Roma, Ed. Euro Press Group, Bucureşti
16. Pirenne, H. (2000), Oraşele Evului Mediu, Ed. Dacia, Cluj-Napoca
17. Puşcaş, Angelica (2008), Vitralii. Incursiuni în istoria şi cultura turismului urban premodern, Ed. Eclatant, Cluj-Napoca
18. Stan, Magda, Vornica, C. (2007), Istoria lumii pentru toţi, Antichitatea, Ed. Niculescu, Bucureşti

8.2 Seminar / laborator	**Metode de predare - învăţare**	**Observaţii**
Ritualul ca formă de turism experienţial. De la credinţe arhaice la practici turistice moderne.	Expunerea, explicaţia, lucrul în echipă, prezentarea de proiecte	2 ore
Oraşele medievale din România şi Europa – patrimoniu revalorificat turistic (Sighişoara, Bruges, Carcassonne).	Expunerea, explicaţia, lucrul în echipă, prezentarea de proiecte	2 ore
Rutele comerciale imperiale şi transformarea lor în trasee culturale turistice (Drumul Mătăsii, Via Appia, Coridorul Dunărean).	Expunerea, explicaţia, lucrul în echipă, prezentarea de proiecte	2 ore
Pelerinajul ca formă de turism sacru: India, Tibet, Mecca.	Expunerea, explicaţia, lucrul în echipă, prezentarea de proiecte	2 ore
Oraşele sacre şi turismul religios: Ierusalim, Vatican, Mecca – între spiritualitate şi turism de masă.	Expunerea, explicaţia, lucrul în echipă, prezentarea de proiecte	2 ore
Turismul arheologic şi mitologia morţii: de la piramide la templele mayaşe.	Expunerea, explicaţia, lucrul în echipă, prezentarea de proiecte	2 ore
Diaspora iudaică şi contribuţia la patrimoniul cultural european.	Expunerea, explicaţia, lucrul în echipă, prezentarea de proiecte	2 ore

Bibliografie
1. Annoscia, G. (2002), Enciclopedia religiilor (Zen, Iduaism, Islam, Creştinism, Voodoo, Secte, Buddhism, Secularizare, New Age), Ed. Pro Editură şi Tipografie, Bucureşti
2. Bodocan, V. (1998), Geografie politică, Ed. Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca
3. Djuvara, N. (2006), Între Orient şi Occident. Ţările Române la începutul epocii moderne, Ed. Humanitas, Bucureşti
4. Djuvara, N. (2006), Civilizaţii şi tipare istorice. Un studiu comparat al civilizaţiilor, Ed. Humanitas, Bucureşti
5. Djuvara, N. (2007), Thocomenius – Negru-Vodă. Un voievod de origine Cumană la începuturile Ţării Româneşti, Ed. Humanitas, Bucureşti
6. Drâmba, O. (1992), Istoria culturii şi civilizaţiei, vol. I--X – Ediţie definitivă, Ed. Westfolia, Ed. Saeculum. I.O., Bucureşti
7. Durant, A., Durant, V. (2002-2007), Civilizaţii istorice (vol. I - XVII), Ed. Prietenii cărţii, Bucureşti
8. Eliade, M. (2007), Tratat de istorie a religiilor, Ed. Humanitas, Bucureşti (2007)

9. Evaluare

Tip activitate	9.1 Criterii de evaluare[4]	9.2 Metode de evaluare[5]	9.3 Pondere din nota finală
9.4 Curs	verificarea gradului de sistematizare şi utilizare a noţiunilor însuşite coerenţa logică şi forţa argumentativă	Evaluare secvenţială (orală) în timpul semestrului: - expunerea liberă - conversaţia de evaluare - chestionarea orală Participarea activă la cursuri	25%
	gradul de asimilare a terminologiei de specialitate aspectele atitudinale: interesul pentru studiu individual	Evaluare scrisă finală (colocviu): testare sumativă	50%
9.5 Seminar/laborator	verificarea gradului de sistematizare şi utilizare a noţiunilor însuşite coerenţa logică şi forţa argumentativă	- Evaluare secvenţială (orală) - Notarea proiectelor	25%
9.6 Standard minim de promovare			
Definirea corectă a conceptelor de cultură şi civilizaţie; recunoaşterea diferenţelor culturale de bază între societăţi; cunoaşterea de exemple de tradiţii şi modele culturale din diverse regiuni.			

[4] Criteriile de evaluare trebuie să reflecte direct rezultatele învăţării vizate la nivel de program de studii, respectiv la nivel de disciplină. Mai concret, se evaluează achiziţiile de învăţare menţionate în rezultatele anticipate ale învăţării.

[5] Se recomandă stabilirea atât a metodelor de evaluare finală, cât şi a strategiei de evaluare pe parcurs.

10. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)[6]

	○	Eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă

								
○	○	○	○	○	○	○	○	○
								Nu se aplică nici o etichetă
○	●	○	○	○	○	○	○	○

Data completării:	Semnătura titularului de curs	Semnătura titularului de seminar
07.04.2026	Şef lucr. dr. Lia-Maria Cioanca	Şef lucr. dr. Lia-Maria Cioanca

Data avizării în departament:	Semnătura directorului de departament
07.05.2026	Prof. univ. dr. Stefan Dezsi

[6] Selectaţi o singură etichetă, cea care, în conformitate cu *Procedura de aplicare a etichetelor ODD în procesul academic*, se potriveşte cel mai bine disciplinei. Dacă disciplina tratează tema dezvoltării durabile la modul general (de ex. prin prezentarea/introducerea cadrului general al dezvoltării durabile etc.) atunci se poate aloca eticheta generală de Dezvoltare Durabilă. Dacă niciuna dintre etichete nu descrie disciplina, selectaţi ultima opţiune: „*Nu se aplică nici o etichetă*”.